

De leden van de vaste commissie voor
Binnenlandse Zaken van de Tweede
Kamer
Postbus 20018
2500 EA Den Haag
cie.biza@tweedekamer.nl

Datum
13 november 2019

Contactpersoon
J.M.E. Smilde

Onderwerp
Position paper wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer

Uw kenmerk
35261/2019D40146

Geachte leden,

In uw brief van 10 oktober vroeg u de NVvR een position paper op te stellen over het wetsvoorstel tot wijziging van de Algemene wet bestuursrecht in verband met de herziening van afdeling 2.3 van die wet (Wet modernisering elektronisch verkeer). U was zo vriendelijk de deadline daaromtrent te verlengen tot 13 november, opdat de leden van onze Wetenschappelijke Commissie (WeCo) een en ander nog konden afstemmen. Wij zijn u daarvoor erkentelijk. Bijgaand treft u onze reactie.

Ten eerste

In het advies van 15 april 2016 heeft de WeCo van de NVvR al aangegeven dat het van groot belang is dat elektronische communicatie met de overheid voor particuliere burgers een recht is en geen verplichting. Nog steeds zijn er grote groepen individuele burgers voor wie elektronische communicatie om allerlei redenen geen reële mogelijkheid is. Van hen kan niet worden verlangd dat zij zich alleen langs die weg tot de overheid kunnen wenden. De overheid mag zich om die reden zeker niet uitsluitend van de elektronische weg bedienen bij de communicatie naar particuliere burgers, zonder zich ervan te vergewissen of de beoogde geadresseerde(-n) of degenen voor wie de boodschap is bestemd langs elektronische weg wel bereikbaar zijn.

In dit opzicht is het nu voorliggende voorstel een wezenlijke verbetering ten opzichte van het consultatievoorstel, nu in artikel 2.7 is geregeld dat voor natuurlijke personen de elektronische weg niet wordt voorgeschreven (tweede lid). De bepaling in het derde lid dat die weg voor ondernemingen of rechtspersonen wel kan worden voorgeschreven valt te begrijpen, mits diezelfde norm ook aan de overheid zelf wordt gesteld. Aan de opmerking in het advies dat een bestuursorgaan c.q. een publiekrechtelijke rechtspersoon een algemeen elektronisch postadres zou moeten hebben, is helaas niet tegemoetgekomen, gelet op het voorgestelde artikel 2:14. Nu die eis wel wordt gesteld aan particuliere ondernemingen en rechtspersonen is dat des te meer onbegrijpelijk. Ook los daarvan valt niet in te zien waarom overheden naast een algemeen fysiek postadres, dat zij reeds sinds de vestiging van het Koninkrijk in 1815 hebben, niet ook een algemeen elektronisch postadres zouden hebben. De WeCo zou de Kamer willen verzoeken hieraan aandacht te besteden bij haar beraadslagingen. Wij wijzen daarbij opnieuw op artikel 3:15c van het Burgerlijk Wetboek, waaruit volgt dat voor zover een overheid als dienstverlener optreedt, die een algemeen elektronisch postadres dient te hebben.

Het opnemen van een vergewisplicht zoals door de WeCo beoogd in het advies van 15 april 2016, in artikel 2.8, wordt verwelkomd als een positieve aanpassing.

Ten tweede

Het nu voorliggende voorstel is eveneens een wezenlijke verbetering met betrekking tot de nadere regeling van het verzenden van elektronische berichten door particulieren aan bestuursorganen. Onverminderd de wens van de WeCo dat overheden een algemeen elektronisch postadres openstellen, bestaat er geen principieel bezwaar tegen dat bestuursorganen nadere regels stellen ten aanzien van specifieke elektronische communicatie en in dat kader wordt aangewezen op welke wijze de verzending dient te geschieden, zolang de afzender voldoende wordt beschermd tegen de gevolgen van vergissingen bij het verzenden. Het nu voorgestelde artikel 2:16 voorziet daarin, met dien verstande dat deze bepaling geen vangnet biedt voor de particulier die te goeder trouw een bericht elektronisch verzendt, terwijl die weg niet is opengesteld als bedoeld in artikel 2:14. Zoals al aangegeven meent de WeCo primair dat artikel 2:14 niet in de wet zou moeten worden opgenomen en dat er een algemeen elektronisch postadres zou moeten komen voor elk bestuursorgaan. Mocht toch voor handhaving van artikel 2:14 worden gekozen, dan moet de regeling van artikel 2:16 ook de particulier beschermen die bij vergissing een bericht elektronisch verzendt terwijl die weg niet is opengesteld. De WeCo wijst erop dat in de jurisprudentie van de hoogste bestuursrechters die bescherming al jaren wordt geboden: de burger die (uiteraard behoudens misbruik) zich langs een niet door het bestuur opengestelde elektronische weg tot het bestuur tracht te richten, moet erop gewezen worden dat hij zijn bericht langs een andere weg moet indienen, waarbij de datum van de elektronische indiening bovendien als indieningsdatum blijft gelden. De WeCo vindt het onbegrijpelijk dat die jurisprudentie niet in dit wetsvoorstel wordt gecodificeerd en vraagt de Kamer dit alsnog te doen.

De Wetenschappelijke Commissie van de NVvR,

C.E. du Perron
voorzitter